

36. Vektory

- 1) Na ose y určete bod A tak, aby měl od bodu $B[-6, -5]$ vzdálenost $d = 10$.
- 2) Je dán vektor $\vec{u} = \overrightarrow{AB}$, $A[10;3]$, $B[7;1]$, vektor $\vec{v} = (1;4)$ a vektor $\vec{w} = (2;-4)$.
 - a) zvolte souřadnou soustavu a znázorněte všechny 3 vektory tak, aby se počáteční bod jejich umístění nacházel v počátku soustavy souřadnic,
 - b) vyjádřete \vec{w} jako lineární kombinaci \vec{u}, \vec{v} , vypočítejte koeficienty v této lineární kombinaci,
 - c) výsledek znázorněte graficky,
 - d) sestrojte vektor $\vec{t} = \vec{u} + \vec{v} + \vec{w}$,
 - e) zjistěte, jaký úhel svírají vektory \vec{u}, \vec{v} ,
 - f) vypočítejte objem rovnoběžnostěny vytvořené z vektorů

$$\vec{u} = (-3, -2, 0), \vec{v} = (1, 4, 6), \vec{w} = (2, -4, 5).$$
- 3) Určete těžiště čtyřstěnu $ABCD$, je-li $A[1, -1, 1]$, $B[0, 4, 0]$, $C[4, 0, 0]$, $D[-2, -2, -4]$.
- 4) Rozhodněte, zda vektor $\vec{v} = (7, -1, 4)$ je lineární kombinací vektorů $\vec{u} = (1, 3, -1)$, $\vec{v} = (4, 2, 1)$.
- 5) Je dán čtyřstěn $ABCD$, těžiště T_1 jeho stěny ABC a těžiště T_2 jeho stěny BCD ; $A[10, 3, 0]$, $B[7, 1, 1]$, $C[1, 4, -1]$, $D[2, -4, 5]$.
 - a) Vyjádřete vektor $\vec{t} = \overrightarrow{T_1T_2}$
 - b) pomocí vektorů $\vec{u} = \overrightarrow{AC}$, $\vec{v} = \overrightarrow{BC}$, $\vec{w} = \overrightarrow{DC}$ zapište výsledek ve formě jejich lineární kombinace
 - c) určete objem tohoto čtyřstěnu,
 - d) určete úhel $\angle ACB$.
- 6) Jsou dány body $A[2, -1, 3]$, $B[1, 1, 1]$, $C[0, 0, 5]$.
Dokažte, že body A, B, C jsou vrcholy trojúhelníka ABC a vypočítejte velikost jeho vnitřních úhlů.
- 7) Dokažte, že čtyřúhelník $ABCD$ je rovnoběžník a určete, jaký;
 $A[4, 0]$, $B[1, 7]$, $C[-6, 4]$, $D[-3, -3]$.
- 8) Rozhodněte, zda čtyřúhelník $A[-4, 3]$, $B[3, -5]$, $C[-1, -2]$, $D[2, 3]$ je konvexní.
- 9) Jsou dány vektory $\vec{a} = (3, 2, 5)$, $\vec{b} = (8, -1, 10)$, $\vec{c} = (7, 3, 3)$.
Určete souřadnice vektoru \vec{x} , pro který platí:

$$2(\vec{a} - \vec{x}) + 3(\vec{b} + \vec{x}) = 4(\vec{c} + \vec{x}).$$
- 10) Určete vektor \vec{v} , který je kolmý k vektoru $\vec{u}(5, 12)$ a jehož velikost je 4.
- 11) V $\triangle ABC$ je $\overrightarrow{AB} = (2, 6, -4)$, $\overrightarrow{AC} = (4, 2, -2)$.
Vypočítejte souřadnice
 - a) vektorů, které splývají s těžnicemi,
 - b) těžiště, je-li $A[0, 0, 0]$,
 - c) plochu $\triangle ABC$.
- 12)
 - a) Rozhodněte, zda body $A[0, 2, 6]$, $B[2, -1, 4]$, $C[1, -4, 3]$ určují rovinu; určete její normálový vektor.
 - b) Najděte souřadnice bodu D tak, aby $ABCD$ byl rovnoběžník.
- 13) Jsou dány vektory $\vec{a} = (2, -1, 3)$, $\vec{b} = (1, -2, 3)$, $\vec{c} = (3, 2, -4)$.
Určete souřadnice vektoru \vec{x} tak, aby platilo:

$$\vec{a} \cdot \vec{x} = -2, \vec{b} \cdot \vec{x} = 3, \vec{c} \cdot \vec{x} = 8.$$

- 14) Jsou dány body $A[1,3,0]$, $B[-2,4,2]$, $C[-2,-3,-5]$.
- Dokažte, že body A, B, C jsou vrcholy trojúhelníka.
 - Napište parametrické rovnice t_a, v_b .
 - Napište parametrické rovnice osy úsečky AC .
 - Vypočítejte obsah trojúhelníka ABC .
- 15) Rozhodněte, zda body $A[1,1,1]$, $B[-5,-3,-2]$, $C[0,-3,0]$ leží v jedné přímce.
Určete souřadnici bodu $D[?,2,3]$, aby ležely všechny 4 body v jedné rovině.
- 16) Určete velikosti vnitřních úhlů v trojúhelníku ABC , $A[2,-1,3]$, $B[1,1,1]$, $C[0,0,5]$.
- 17) Zjistěte, zda body $A[3,7]$, $B[5,-1]$, $C[-3,5]$ tvoří trojúhelník a pak vypočítejte průsečík výšky v_a s úsečkou BC (pokud existuje).
- 18) Je dán čtyřstěn $ABCD$, $A[2,0,0]$, $B[0,3,0]$, $C[0,0,0]$, $D[2,3,8]$.
Určete jeho výšku na stěnu ABC .
- 19) Jsou dány body $A[-1,0]$, $B[1,6]$, $C[2,-3]$, $D[-4,5]$.
Zjistěte, zda polopřímka CD protíná úsečku AB a určete souřadnice průsečíku (pokud existuje).
- 20) V rovnoběžníku $ABCD$, $A[-1,-2]$, $B[2,-3]$, $C[3,2]$ stanovte souřadnice vrcholu D a délku úhlopříčky BD .
- 21) Dokažte, že body $A[-4,-2,1]$, $B[3,-5,2]$, $C[0,6,4]$ neleží v jedné přímce.

Výsledky (36. Vektory)

1) $A_1[0,3], A_2[0,-13]$

2)

a) -----

b) $\vec{w} = -\frac{6}{5}\vec{u} - \frac{8}{5}\vec{v}$

c) -----

d) -----

e) $\varphi = 137^\circ 43'$

f) $V = 146j^3$

3) $T\left[\frac{3}{4}, \frac{1}{4}, -\frac{5}{4}\right]$

4) ano

5)

a) $\vec{t} = \left(-\frac{8}{3}, -\frac{7}{3}, \frac{5}{3}\right)$

b) $\vec{t} = \frac{1}{3}\vec{u} - \frac{1}{3}\vec{w}$

c) $V = \frac{29}{6}$

d) $\chi = 22^\circ 18'$

6) $\alpha = 90^\circ, \beta = \chi = 45^\circ$

7) čtverec

8) je

9) $\vec{x} = \left(\frac{2}{3}, -\frac{11}{3}, \frac{28}{3}\right)$

10) $\vec{v}_1 = \left(-\frac{48}{13}, \frac{20}{13}\right), \vec{v}_2 = \left(\frac{48}{13}, -\frac{20}{13}\right)$

11)

a) $\vec{t}_a = (3, 4, -3), \vec{t}_b = (0, -5, 3), \vec{t}_c = (3, -1, 0)$

b) $T\left[2, \frac{8}{3}, -2\right]$

c) $S = 2\sqrt{35}$

12)

a) $\vec{n} = (-3, 4, -9)$

b) $D = [-1, -1, 5]$

13) $\vec{x} = \left(\frac{26}{15}, -\frac{101}{15}, -\frac{61}{15}\right)$

14)

a) -----

b) $t_a : x = 1 - 3t, y = 3 - \frac{5}{2}t, z = -\frac{3}{2}t, t \in \langle 0; 1 \rangle$

$v_b : x = -2 - \frac{267}{70}t, y = 4 - \frac{44}{70}t, z = 2 + \frac{45}{70}t, t \in \langle 0; 1 \rangle$

c) je jich nekonečně mnoho, např. bodem $O[0,0,0]$ prochází osa o rovnicích:

$x = t, y = 0, z = 5t, t \in R.$

d) $S = \frac{7}{2}\sqrt{19}$

15) neleží, $x = \frac{45}{8}$

16) $\alpha = 90^\circ, \beta = \gamma = 45^\circ$

17) ano, $P\left[-\frac{3}{25}, \frac{71}{25}\right]$

18) $v = 8$

19) $P\left[-\frac{10}{13}, \frac{9}{13}\right]$

20) $D[0,3], |BD| = 2\sqrt{10}$

21) -----